

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 22 grudnia 2025 r.
znak sprawy: DBD.pp.058.28.2025

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: zapytania nr 2974 w sprawie wypłaty wsparcia dla rolników, którzy
ucierpieli z powodu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych**

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem w sprawie wypłaty wsparcia dla rolników, którzy ucierpieli z powodu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, uprzejmie informuję co następuje:

Podstawową formą pomocy dla rolników dotkniętych skutkami niekorzystnych zjawisk atmosferycznych są udzielane ze środków budżetu państwa **dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich** na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251). Dzięki ubezpieczeniom producenci rolni mogą uzyskać szybko i w pełnej wysokości odszkodowania za poniesione szkody.

Ponadto producenci zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa niezależnie od wysokości oszacowanych przez komisje powołane przez właściwych wojewodów szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawiska klimatycznych mogą ubiegać się o preferencyjny kredyt na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych,

Dodatkowa pomoc uruchamiana jest w przypadku wystąpienia zjawisk klimatycznych o dużym nasileniu lub o dużym zasięgu.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że przepisy § 5 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, przewidują możliwość łączenia szkód w wyniku więcej niż jednego niekorzystnego zjawiska atmosferycznego w jednym protokole.

Uprzejmie informuję, że na bieżąco podejmowana są działania mające na celu rozwój ubezpieczeń i ich dostosowanie do zmieniających się warunków. Od 1 stycznia 2025 r. ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz.U. z 2025 r, poz. 251) zwiększa dostępność ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek poprzez:

- zwiększenie fakultatywnej franszyzy do 35 % w przypadku ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek;
- zwiększenie limitów procentowych stawek sumy ubezpieczenia za ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek z dopłatą do składek ubezpieczenia z 9 % dla gleb I-IV klasy, 12 % dla gleb V klasy i 15 % dla gleb VI klasy odpowiednio do: 20 %, 22 % i 25 %.

Ustawa zmieniła również definicję przymrozków wiosennych poprzez wcześniejsze rozpoczęcie okresu ich wystąpienia. Zgodnie z nowym brzmieniem przymrozki wiosenne - oznaczają szkody spowodowane przez obniżenie się temperatury poniżej 0°C, w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 30 czerwca, polegające na całkowitym lub częściowym zniszczeniu roślin lub całkowitej utracie plonu lub jego części.

Aktualnie w Ministerstwie trwają dalsze prace nad nowelizacją ustawy mające na celu uproszczenie systemu dopłat do składek ubezpieczenia oraz rozszerzenie katalogu upraw, do których można zastosować dopłaty o trawy nasienne oraz wierzbę do wyplatania.

Ponadto zakłady ubezpieczeń, które podpisały z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi umowy na stosowanie dopłat do składek należnych od producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia, samodzielnie podejmują decyzje w zakresie zawierania umów ubezpieczenia z producentami rolnymi. Umowa ubezpieczenia jest umową cywilno-prawną zawieraną dobrowolnie przez obie strony umowy.

Zakłady Ubezpieczeń samodzielnie analizują ryzyko ubezpieczeniowe w zależności np. od regionu czy historii ubezpieczeniowej klienta.

Jednocześnie informuję, że jednym z działań związanych z występowaniem niekorzystnych zjawisk pogodowych jest monitoring suszy.

W Polsce monitoring suszy prowadzony jest na zlecenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w Instytucie Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowym Instytucie Badawczym (IUNG-PIB). Od 2007 roku IUNG-PIB rozwija System Monitorowania Suszy (SMSR), który ma za zadanie wskazać obszary, na których wystąpiły straty spowodowane suszą w określonych uprawach.

Od 2020 r. SMSR został włączony w tzw. Aplikację suszową. Integracja ta umożliwia pozyskiwanie danych o stracie plonów spowodowanych suszą dla każdej działki rolnej wskazanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Obecnie IUNG-PIB i Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) prowadzą prace dotyczące projektu, którego celem jest m. in. zwiększenie dostępności strategicznych informacji przestrzennych oraz ich efektywne użycie w rolnictwie.

Planuje się, że realizacja projektu pozwoli m. in. zapobiegania stratom suszowym.

W nadzorze Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi znajdują się instytuty badawcze, których działalność skupia się m.in. na kwestii gospodarowania zasobami wodnymi, w tym nad zagadnieniami związanymi ze zwiększaniem retencji wodnej.

Instytut Ogrodnictwa – PIB w Skierniewicach (IO) w ramach zadania finansowanego z dotacji celowej resortu rolnictwa, prowadzi Internetową Platformę Wspomagania Decyzji Nawodnieniowych, która jest dużym wsparciem dla rolników i ogrodników, służy wyznaczaniu precyzyjnych ilości wody potrzebnych do nawodnień określonych gatunków roślin, co bezpośrednio wpływa na efektywność wykorzystania zasobów wodnych.

Ponadto w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014- 2020 realizowane było poddziałanie **4.3. Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa, typ operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi”**, z którego można było pozyskać środki na inwestycje związane z gospodarką wodną. Celem wparcia było zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w zlewniach rolniczych.

Natomiast w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności realizowana była inwestycja **B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich**, która skierowana była m.in. do gmin lub związków gmin, które mogły realizować prace związane z budową, przebudową, odbudową, rozbudową urządzeń melioracji wodnych oraz urządzeń wodnych, w szczególności ograniczających odpływ wody, z uwzględnieniem jej retencjonowania dla przeciwdziałania skutkom suszy.

Do realizacji na 2026 r. zaplanowane są tematy badawcze mają na celu, m. in. wskazanie odmian roślin charakteryzujących się zwiększoną odpornością oraz innowacyjnych metod zwiększania odporności na niekorzystne warunki klimatyczne.

Ponadto w celu zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych, odbudowie potencjału produkcyjnego oraz adaptacji rolnictwa do zmian klimatu, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 wdrożono nw. instrumenty na rzecz ograniczania niekorzystnych skutków suszy, powodzi i innych zjawisk pogodowych:

Poddziałanie 5.1 „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”.

Poddziałanie 5.2 „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”.

„Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w ramach operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” obszar E dotyczący nawadniania w gospodarstwie rolnym.

„Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa”.

Interwencja I.10.4 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu”

Interwencja I.10.8 „Scalanie gruntów wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym”

Interwencja I.10.10 Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi.

W ramach interwencji I.7.1. „Planowanie i organizacja produkcji, dostosowanie produkcji do popytu, zwłaszcza w odniesieniu do jakości i ilości, optymalizacja kosztów produkcji i zwrotów z inwestycji oraz stabilizowanie cen producenta”

organizacje producentów owoców i warzyw mogą realizować działania związane z ochroną upraw owoców i warzyw przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi takimi jak grad, nadmierny deszcz, przymrozki czy wiatr.

Natomiast w ramach interwencji **I.7.6 „Badania i rozwój”** wsparciem mogą zostać objęte koszty usług służących realizacji działań badawczo – rozwojowych m.in. w zakresie łagodzenia i adaptacji do zmian klimatu czy innowacyjnych praktyk i technik produkcji zwiększających konkurencyjność gospodarczą i wpierających rozwój.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów